

ARBORELE LUMII – PROGRAMĂ DE OPȚIONAL CLASA A III-A

1. NOTĂ DE PREZENTARE

Motto:

„Copilul se naște curios de lume și nerăbdător de a se orienta în ea.”

G. Călinescu

Copilăria este perioada cea mai strâns legată de cunoaștere, de învățare, mai ales de învățarea organizată. Aceasta e perioada când creativitatea copilului se conturează sub puternica influență a educatorului. Copilul vine la școală ca să se lumineze, să se definească, să se contureze ca personalitate.

Prin introducerea pe lângă disciplinele obligatorii și a segmentului de discipline opționale, se urmărește printre altele și aducerea în curriculum a acelor elemente cu care elevul este familiarizat, pe care le întâlnește și pe baza căruia îi formăm personalitatea. Principalul câștig în studiul acestei discipline, rămâne, pentru elevi, acela de a se DESCOPERI pe sine, în cadrul unor discuții despre sine și relațiile în care se află în raport cu ceilalți, urmărind a se crea un om echilibrat, care să aibă la bază calități morale și civice.

Temele propuse urmăresc eliminarea barierelor comunicaționale și optimizarea intercunoașterii, implicând elevul în propria formare, în clarificarea perspectivelor asupra propriei vieți. Diversitatea sarcinilor dă elevului posibilitatea de a alege, din mulțimea de soluții posibile acele care se raportează la vârsta și experiența proprie de viață, urmărindu-se realizarea unui echilibru între procesele de socializare și de diferențiere a fiecărei personalități.

Astfel, elevii de astăzi, oamenii de mâine, vor recepta complet și profund produsele realității înconjurătoare printr-o participare afectivă, acordând imense potențe cognitive și formative. Astfel, pentru a înțelege prezentul trebuie să cerceteze trecutul, să-și cunoască rădăcinile, obiceiurile. Toate acestea au darul de a descoperi în fiecare calitate de OM, ajutând să cultivăm în elev sămânța cinstei, a spiritului civic, a implicării în viața socială. Dacă reușim să schimbăm *pasivitatea* cu *acțiunea* și *ignoranța* cu *implicarea*, putem să spunem că viitorul este asigurat și se află pe mâini bune, iar timpul petrecut împreună a fost un real câștig.

Și toate se pot regăsi adunate într-un mic univers al cunoașterii care dau posibilitatea definirii fiecărui individ în parte. De aceea calea este deschisă tuturor celor ce vor să intre în universul cunoașterii, al celor ce doresc să afle cât mai multe.

2. COMPETENȚE GENERALE

- Dezvoltarea capacității de investigare și analiză interdisciplinară a realității;
- Dezvoltarea capacității de comunicare și de asumare a responsabilității;

3 . COMPETENȚE SPECIFICE/ ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

COMPETENȚE SPECIFICE	ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE
1. Perceperea mediului înconjurător pe baza unor informații simple, a lecturii unor texte literare/ nonliterare, precum și a observării unor fenomene și procese din natură;	-lectura și comentarea unor texte literare; -achiziționarea unor materiale din natură; -excursii,drumeții; -recunoașterea unor plante,animale,fenomene; -rezolvarea unor teste, a unor fișe pentru portofoliu;
2. Descoperirea interdependenței dintre viețuitoare și mediul natural;	-lecturi -vizionarea unor ppt-uri; -observarea dirijată/nedirijată a unor plante și animale;
3.Descrierea într-o manieră simplă și clară un fapt/proces istoric folosind surse istorice indicate ;	-povestirea liberă, comentarea simplă a unor texte ; -dramatizări, scenete; -realizarea unui album istoric al clasei
4. Exprimarea opiniei personale în legătură cu anumite aspecte observate, discutate ;	-joc de rol ; - adresarea unor întrebări, formularea unor răspunsuri ;
5. Prezentarea unor aspecte din viața unor mari personalități ;	-audiții de lucrări sau fragmente muzicale; -vizionarea unor expoziții ; -lectura unor fragmente literare;
6. Utilizarea unor operații simple de lucru cu diferite materiale din natură în vederea realizării unor lucrări proprii ;	-realizarea unor lucrări individuale sau de grup; -valorificarea materialelor din natură
7.Dezvoltarea spiritului civic realizând lucrări în echipă;	-realizarea unor lucrări în grup; - realizarea unei părți dintr-o lucrare colectivă; - discuții despre importanța muncii pentru om; - jocuri de rol pentru evidențierea exemplor pozitive și negative;

4.CONȚINUTURI

I Planeta Pământ 5 ore

- Mic de tot într-un Univers gigantic
- Pământul și Luna
- Călătorie în aer și în nori
- Adâncituri ,ridicături și multă apă
- Locul unde trăim

II. Animale și plante 6 ore

- De la firul de iarbă la arborii uriași
- Cum cresc plantele cu flori
- Delicioase , utile sau periculoase
- Mamifere
- Păsări
- Animale care nu mai există și altele care nu au existat niciodată

III . Corpul omenesc 5 ore

- Cine comandă corpul meu ?
- Mașini care funcționează singure
- Totul se mișcă
- De ce sunt uneori bolnav ?
- A mânca și a dormi bine

IV. Arta și omul 6 ore

- Mari muzicieni – Ciprian Porumbescu , George Enescu
- Mari pictori – Nicolae Tonitza
- Mari scriitori - Mihai Eminescu , Ion Creangă
- Mari sculptori – Constantin Brâncuși

V. Istorie 7 ore

- Povestiri istorice- Strămoșii nostri
- Mari domnitori români: Mircea cel Bătrân, Ștefan cel Mare, Vlad Țepeș, Mihai Viteazul, Iancu de Hunedoara

VI. Știința 5 ore

- Înapoi la începuturi
- Motoare bune
- Plutim , zburăm

- Să fabricăm mii de obiecte
- Să vinzi și să faci publicitate

5. SUGESTII METODOLOGICE

Este indicat ca învățătorul să-și orienteze demersul didactic spre realizarea unor activități de învățare care să vizeze:

- stimularea curiozității elevului de a-și pune mereu întrebări despre lumea înconjurătoare, despre propria ființă și despre locul său în lume, înțelegând valoarea lui de ce? ca prim pas în cunoaștere;
- căutarea răspunsurilor prin explorarea directă a mediului înconjurător și a lumii vii, cu ajutorul experimentelor și a investigațiilor în laborator sau pe teren, prin dirijarea curiozității elevilor spre efectuarea de observații directe;
- exersarea lucrului în echipă, a asumării și îndeplinirii unor roluri specifice în grupuri de lucru, a cooperării în realizarea acestora;
- capacitatea de a se documenta, de a selecta și utiliza diferite surse de informare, de a extrage organiza, interpreta și reda informații științifice de ajutor în soluționarea unei probleme sau investigații referitoare la lumea vie;
- dezvoltarea capacității de comunicare, de manifestare a spiritului critic, deschis și creativ;
- dezvoltarea receptivității și a capacității de abordare rațională a problemelor specifice vieții și mediului natural, în complexitatea și dinamica lor;
- realizarea unor proiecte, prin care elevii să fie implicați în exerciții de luare a deciziei, de propunere a unor strategii de rezolvare a problemelor din viața cotidiană, de identificare a soluțiilor, de rezolvare a unor situații-problemă;

MODALITĂȚI DE EVALUARE

Probe

- orale: dramatizări
- scrise: realizarea unor referate, fișe de activitate independentă;
- practice: expoziții;

Produse finite

- postere, afișe, portofoliu ;

Vizite

Concursuri

Excursii tematice

6. BIBLIOGRAFIE

*** „**Memo- Enciclopedie pentru copii**”, Editura Aquila 93, Oradea, pag 7, 23, 34, 43, 55, 57, 78, 89, 97, 123, 132, 145, 154, 166;

1. Almaş Dumitru, „**Povestiri istorice**”, Editura Ion Creangă, Bucureşti, 1986, pag. 23-27, 34-44, 56-78, 89- 99;

2. Brais Aura – „**Invenţii geniale, inventatori celebri**”, Editura Coresi, Bucureşti, 2005, pag.7-71;

3. Catruna Gheorghe- Mandizu , Catruna Liliana – „**Comorile naturii**”, Editura Coresi, Bucureşti, 2004, pag.4-6, 41-46;

4. Catruna Gheorghe- Mandizu , Catruna Liliana – „**Lumea vie**”, Editura Coresi, Bucureşti, 2004, pag.16-55;

5. Catruna Gheorghe- Mandizu , Catruna Liliana – „**Să ocrotim mediul înconjurător**”, Editura Coresi, Bucureşti, 2004, pag.9-44;

6.Catruna Gheorghe- Mandizu , Catruna Liliana – „**Terra- planeta pe care trăim**”, Editura Coresi, Bucureşti, 2004, pag.23- 40;

7.Catruna Gheorghe- Mandizu , Catruna Liliana – „**Universul- lumea în care trăim**”, Editura Coresi, Bucureşti, 2004, pag.9-46;

8. Nedelcu Luiza Diana, Gheorghe Vasilica -, „**Cum ? De ce? De unde? Când?- Cultura generală clasele I- IV**”, Editura Niculescu, Bucureşti, 2004, pag.6- 206